

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalni prostor: 2657 So. Lawdale av.
Office of publication: 2657 So. Lawdale av.
Telephone: Lawdale 4635.

LETO—YEAR XIV. Čena lista: \$5.00. Chicago, Ill., sredo, 23. novembra (Nov. 23) 1921. Subscription \$5.00 Yearly. STEV.—NUMBER 273.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

NEKJE JE RUŠKO VPRAŠANJE.

KJE SE EDNA NABAJA, JE ŠE DRUGO POVEDATI.

Ali valja temu prido prav zanesljivo na častni red konferenca.

Washington, D. C. (Fed. Press, Laurence Todd). — Nekje v ozadju konferenca je ruško vprašanje, ki se razvija v daljnovo vprašanje, ki se razvija v ruško vprašanje.

Nekje med Sibirijo in Washingtonom se nahaja "opazovalec", kateremu je dovolil predsednik Harding, da ga pošlje sem Daljnovo vzhodno republiko.

Nekje v močanih francoskega ministrskega predsednika Briand, da bo to odločil, da brani francoski militarizem, čepi načrt, da se prinese ruško vprašanje pred konferenco, da lahko izveza Britanijo, Združene države in Japonijo, da se napravi mir z Rusijo, ali da nehalo sanjati svoje sanje o razoroženju.

Briand ne bo mogel takoj v svojem govoru povedati tega izjava. Mogoče najde pot skozi mrežo tajnih pogajanj, da se odloži za upravo v Washingtonu, zase, da japoniko in britansko fatalni dan priznanja sovjetskega režima v Moskvi. Zgodil se lahko, da se li odločitev takega priznanja za nedolžen čas. Toda svoje potvrditve ne more imeti in jo pojesti. On ne more razorožiti Francije in Poljske, obenem pa vzdržati sedanjost priročno bojevanje proti ruškemu orokanju. Rusija se mora tudi razorožiti in se pridružiti koncertu narodov. Danes je iskajuna, in v svoji ogorčenosti in občutljivosti je za krivice.

V enem mesecu je Krostnokov, predsednik Daljnovo vzhodne republike, prevzel mesto vladi v Moskvi kot ravnatelj nove finančne politike. Daljnovo vzhodna republika je kljub svoji parlamentarni formi vlade v taki harmoniji z Rusijo, kot da postoji ruska federacija. Od kar se je Daljnovo vzhodna republika posredila, da pošlje svojega zagovornika na konferenco in če se državni departament drži besede, da se mu dovoli vstop, je to uspeh Lenina. Delegatje na konferenci se zavedajo, da je "opazovalec" iz Čite faktično zastopnik Rusije, ki bo čakal a potrditvijo smehljajem, ki je v navadi pri ljudeh, ki zmagujejo s številkami in časom.

Državni tajnik Hughes prav malo govori o Rusiji in Centralni Evropi pa razpravah na konferenci. Briand, katerega amatrsko odgovornost, da postoji obroč oboroženih držav, medločih na zapadno mejo Rusije, in da je Francija oborožena, ni prišel sem, da se razgovarja o Kitaju, ampak da debatira o Rusiji. On želi izvedeti, kaj je treba storiti Franciji, da ustavi poplavo nemškega in ruskega zdravljenja. Njemu je znano, da mr. Hughes, Balfour in Kell vedo, da drugi svet ne bo ničesar podvzel, ker bi bila izgubljena pustološčina. Logično je torej, da Briand napravi mir s enim ali drugim, predno je prepozno. On izbere Rusijo, ker želi iztržiti carjev denar, ki si ga je izposodil pri francoskih bankirjih. Obenem pa hoče ohraniti tudi politično pridobitev s tem, da kaže Nemcem trd obraz.

Rusija je znalo mr. Hughesove slavnosti. Rusija je bila izključena, kritkovana, proglašena, da je politično bankrotna, prepovedano je bilo omenjati jo, kljub temu se Rusija vrača, da dela njemu in njegovim diplomatičnim tovarišem skrb, ker se Francija ne more otresti Rusije.

Administracija soglasja opreznost, da bi ne bilo nes pametno, ko se tri velike sile sporazumijo na omejitve razoroženja, da se povabijo druge sile in sprejmejo arani ma druga za drugo. Ali bo Rusiji dovoljeno, da hodi svoje pot

64 INDIJSKIH REVOLUCIONARJEV ZADUŠENIH.

Angleži so zadušili ujetnike v zaprtem vagonu; vlada se boji represalij.

PRINC SE NE UPA POKAZATI V JAVNOSTI.

London, 22. nov. — Reuterjeva brzojavka iz Bombaja se glasi, da vojaštvo še adaj ni potlačilo izredov, ki so izbruhili ob prihodu princea Walesa v Indijo. Požari v Bombaju so na dnevnom redu. Včeraj sta zgorela dva templja. Istočasno se pa poročila uradno, da je v Bombaju — najljepši mir.

London, 22. nov. — "Daily Mail" je prejela brzojavko iz Madrasa, ki sporoča, da je bilo 64 ujetih rebelnih Moplahov zadušeni v zaprtim želarniškem vozu, v katerem so jih vozili iz Trierurja v Bellary. Angleži so zaprli ujetnike v vagon, ki je bil natlačen s močmi, in nato so zabili vse luknje na vozu. Ko so pozneje odprli voz, so našli 56 Moplahov mrtvih, šest jih je pa umrlo kasneje.

Britski oblastniki so v strahu, da bo ta zločin izvalil še hujše izgrede in maščevanje pri mohamedanskih revolucionarjih. Da jih potolačijo, so oblastniki uvedli nekakšno preiskavo.

"Daily Express" je prejel informacije, da je bil princ Wales prisiljen spremeniti svoj program v Indiji. Vse parade v mestih od padejo in sprejemi se bodo vrstili privatno in v krogu možnih vojaških čet. Ceremonije a delatni oiroci, ki so se imale vršiti v Bombaju, se bile prekinene, ker se prince boji izgrediv.

Kalicut, Indija, 22. nov. — Moplahi, ki vodijo vojno a Angličani v južni Indiji, imajo 15,000 oboroženih mož in oborože jih lahko 100,000, če bi imeli dovolj strelneke orožja. Površina rebelnih pokrajin znaša 3000 kvadratnih milj. V moplaski pokrajini je okrog 20,000 Hindujev, ki so deloma nevrvalni in deloma kooperirajo s Moplahi. Vodja mohamedanskih revolucionarjev je Kilafo Mohamed Haji, ki je zelo podvzet in je že organiziral rebelna sodišča.

Angleži upajo, da zaduše revolte Moplahov v enem mesecu, ako se ne razširi preko sedanjih mej; ako pa plamen revolte šine iz sosednih mohamedanskih dežel, tedaj bo položaj za Angleže silno kritičen.

DR. LORENZ V AMERIKI.

New York, N. Y. — Dr. Adolf Lorenz, glasoviti ranocelnik a Dunaja, je dospel v Ameriko. Lorenz je zaslovel v Ameriki pred mnogimi leti, ko je posestil Chicago in ozdravil hčer milijonarja Armourja, katero so ameriški zdravniki smatrali za neozdravljivo.

oboroževanju na morju? Ali bodo diplomatje zahtevali, da narodi, ki žive ob Pacifiku in Sredozemskem morju, znižajo moč svojih mornaric in ignorirajo ruško brodogradje? Tega ne bodo storili. Ostane jim dve reči: Ali povabijo Rusijo v družino narodov ali pa ustanove ligo za njeno uničitev.

Med tem ko se pojavljajo taka vprašanja na podlagi logičnega mišljenja, se diplomatje prikaajo med seboj, da se ne napravi preveč škoda profesionalnemu razredu mornariških častnikov in podjetnikov. Japonski admiral, ki kontrolira japonsko politiko, se bolj strinja s sedemdeset odstotki mornariške sile kot s šestdesetimi odstotki od britske in ameriške sile na morju. Britje zahtevajo, da se zniža število potapljač, kajti potapljače so njih slabost.

Ampak o nečem govorijo vsi ti admirali in diplomati. Vsi podvrdjajo mednarodno moralo. In to delajo s solzami v očeh.

BRITSKA PROPAGANDA DA JE SPRETNA.

BRITSKA DELEGACIJA GOVORI TRIKRAT NA DAN ZA TISK.

Učinek te spretno vprisanje propaganda je občutiti.

Washington, D. C. — Državni tajnik Hughes, ki je predsednik konferenca za znižanje oroženja, meni, da se zanj ne spodobi, da razpravi o stvarih, ki se tičejo konferenca, a častnikaraki poročevalci. Tudi drugi ameriški delegatje ne povedo ničesar častnikaraki poročevalcem. Javen je bil le otvortveni govor mr. Hughesa, a kakšnimi načrti se strinja mr. Hughes, je pa sveda uganka. Pogrešnil se v najbolj tajno diplomacijo.

Da se je to zgodilo, je bilo traja samo pol tedna. Predsednik Wilson je bival šest tednov v Parizu, da je postal ravno tako tih.

Britska delegacija pa ni tako molčeča. Prav zgovorna je in izkrat na dan se snide a častnikaraki poročevalci. Lord Riddell, ki je ekspert v poročanju, govori skraj in opelndu, lord Lee, sir Herbert Borden ali kateri drugi delegat pa govori sveder ob snide. Tako Britanija pošlje svoje lastno propagando v ameriški in tujeski tisk kot volik honsakljiv detek. In učinek take propagande je že poznati v obnašanju ameriških uradnikov napram Britom. Ždi se, da vsakdo dan na Lloyd Georgea.

Britje so tudi adaj kot vsaki malo pametno pričeli a svojimi govorom slovovali. Očitno hočejo velike potapljače.

"Oprostimo vsi umazanege dela pod in nad vodo," se glasi fraza. Na to odrede, da se ustavi delo na štirih največjih oklepajih. Objubijo tudi, da izvrše vse a integriteto Kitaja. Vključene so tudi skupne pogodbe kot na pr. Vejbaveja. Seveda Mongong ni kitajsko mesto, ampak je britsko.

Poleg pa blebetajo, da drugi narodi nimajo preveč zaupanja v Veliko Britanijo, kajti svet je bolj ciniden in sebičen, kakor so mislili ob začetku konferenca, da je. Faktično, zadeva je zelo zamotana, kar se tiče pravega in velikega sporazuma.

Mogoče so v pravem glede potapljač. Ali oni se zavedajo, da ameriški eksperti ne bodo odnehal v tej zadevi, ker Britje nečejo doprinesiti enakih štev pri drugih ladijah, da bi štev odgovarjala štev.

Britje znajo voditi propagando v svojem interesu. Tega jim ne more nihče oporekati!

OTROCI DOLEH OČETA TROJNEGA UMORA.

Wilmington, O. — V Cubi so aretirali 32-letnega trgovca s kuhovino Oliver Vandervorta. Njegovi otroci ga dolže trojnega umora, o npravi, da je nedolžen kot novorojeno dete.

Ustreljena je bila 57-letna mrs. J. Whitlow in predno je umrla, je obdolžila Vandervorta, da jo je ustrelil. Druga žrtev je Bertha Vandervort, stara trideset let in dvakrat ločena od svojega soproga. Tretja žrtev je 24-letni Howard Bosier, ki je hodil k Vandervortovi v vas. Samokres, a katerim je bil izvršen trojni umor, še niso našli.

NOS GA JE HDAL.

Browster, N. Y. — Kazenec John Miller se je poslovil od kazniške farne, predno je potoke njegov čas. Millerju bi beg posežil, da nima izredno krivega nosa. Ko je bil njegov beg odkrit, je jetnikar brzojavil oblastim: "Primitve šlovka a izredno krivim nosom, ki ga srečate na cestni ki hitro hodi." Pol ure kasneje so ga že prijeli detektiv.

V NEMČIJI SPET KIPI; IZGREDI IN STAVKE.

Padeo valute je dvignil cene in reval sloji trpe lakoto in mrak.

KOMUNISTI GROZE Z GENERALNO STAVKO.

Berlin, 22. nov. — Nemčija je zopet kotel, v katerem kipi in kipi. Zgodnja zima, draginja, pomanjkanje živil, brezposelnost — vse to je povzročilo splošno nezadovoljnost med delavskimi sloji. Najhujše pritiska draginja. Padeo nemške marke v doslej nezadovoljano nišino je potrojil in popeteril cene vsem živilskim potrebščinam.

Izgredi in navali na življne prodajalnice, ki so izbruhili zadnji teden v Berlinu, se ponavljajo. Vsa teden se zbira množica na ulicah in udre adaj v to in adaj v ono prodajalnico, pekarijo ali mesnico. Trgovci so zabili okna s deskami, drugi so pa hitro prodali blago v izgubo in zaprli prodajalnice.

Pri vserahnjih izgredivih je velika množica brezposelnih delavcev zapustila predmestja in se pojavila v glavnem delu Berlina. Izvršen je bil napad na Wertheimovo departmanto trgovino, ki je največja v mestu. Sledil je boj s polico in 60 izgredivkov je bilo aretiranih.

Napadi na prodajalnice in dnevnoplenenje živil je povzročilo veliko paniko v vsem mestu. Na dnevnem redu so tudi mnoge lokalne stavke. Vše so večji in manjši delavski shodi in demonstracije proti visokim cenam. Delavci zahtevajo, da mora vlada ustaviti profitarstvo; vlada je brez moči in brez volje, da bi kaj naredila.

Govorice o prihajajočih novih pudih še bolj razburjajo javnost. Komunisti so postali zopet aktivni posebe v Hallu in Ruhru. 130 komunistov, ki so v zaporu od zadnje revolte v marcu, je stopilo v gladovno stavko. Komunistična stranka adaj zahteva, da mora vlada izpustiti jetnike, če ne, bo proklamirana generalna stavka v centralni Nemčiji. Vlada je iz straha pred navalom na jočo premestila jetnike iz Lichtenburga v trdnjavo Zinno.

ŽIVJI VOJAKI PROTESTIRAJO PROTI OBRADNEMU STANJU V COLORADU.

Denver, Colo. — (Feder. Press). — Krajevna postaja Veteranov svetovne vojne sprejela rezolucijo, v kateri obsoja državno administracijo pod vodstvom gubernorja Shoupa, ki je poslal oborožene milicije v okraj Huerfano, kjer so rudarji na štrajku, katerim je Rockefellerjeva družba utrgala mezdo za 30 odstotkov.

Gubernor Shoup je razglasil obsedno stanje v Huerfanu in poslal čete tja še predno so rudarji stopili v stavko. Veterani v svojem protestu pravijo: "Jasno nam je, da bo ubijanje rudarjev zopet zavito v fraze o zakonu in redu."

SNEG JE USTAVIL SOLSKI PODUK.

Butte, Mont. — Tukaj so zaprli šole za teden dni zaradi snega. Po osem in dvajsetih urah je še vedno snežilo, ko je nastala noč. Ulice so zametene in napraviti bo treba pota, da bodo mogli otroci v šole.

AKOJA PROTI ODPOKLICNIM VOLITVAM V SEVERNI DAKOTI.

Bismarck, N. Dak. — Petdavkoplačevalcev je predložilo prošnjo najvišjemu državnemu sodišču, da naj zabrani državnemu števemu odboru štetje glasov, oddanih pri zadnjih odpoklicnih volitvah. Sodišče mogoče izda začasni odlok proti štetju.

ALI SE VPOSTAVI ZNIZANA VOZNA? PREROKUJE SE ZNIZANJE VOJENINE ZA ULICNE ŠELER-NIOM NA PET CENTOV.

Ljudstvo plačuje vse stroške tega boja.

Chicago, Ill. — Ko je bil Lowden gubernor države Illinois, je državna trgovska komisija zvišala voznilno od pet na osem centov, daaravno je imela družba s mestom pogodbo, da se voznila ne more povišati nad pet centov. Od tega dne je prišel boj na sodiščih in zunaj sodišč, da se uvede zopet voznila po pet centov. Sedanji župan Thompson je obljubil, da se voznila zniža na pet centov in da ne odneha od boja, dokler se to ne zgodi. Izvoljen je bil državnim gubernijem njegov prijatelj Small in mnogi so pričakovali, da se voznila zniža kar čez noč. Nič takega se ni zgodilo, ampak boj na sodiščih se je nadaljeval.

Zdaj je nasenkrat prišel glas a javnost, da je državna trgovska komisija postavljena pred alternativno, da zniža voznilo in da jo prav zanesljivo zniža na pet centov.

Župan Thompson se je bojeval na zveznem sodišču za veljavnost mestne pogodbe. Zadeva je prišla pred najvišje zvezno sodišče in tukaj je bila vršena a sodnijskega kolektarja, češ, da ne spada v ta delokrog.

To dejstvo je povzročilo govorice, da komisija proglasi znižano voznilo na pet centov. Če komisija res podvzame ta korak, ali bo boj končan? Kajpak! Komisija se bo ustekala najhitreje na državno sodišče.

Šmokavzarsko časopisje zdaj pretaka solze, da gra denar iz cestnoželezniškega sklada za ta boj na sodišču in da je ta denar ljudski. To se razume, da pojde ljudski denar za ta boj, saj so si trije centi, ki jih plačuje ljudstvo več kot pet centov pri voznih, tudi ljudski denar. Šmokavzarji še niso posegli v svoje šepce, da plačajo diferenco med osmimi in petimi centi, ki gre iz ljudskih šepov.

Če se ljudstvo ne bo potegnulo za svojo pravico, bo cestnoželezniška družba povišala voznilo na deset centov, kadar nastanejo razmere ugodne za tako povišanje, češ naj ljudstvo potrpeljivo nosi butaro, ki mu jo nalože finančni mozgetel v svojo korist.

Kadar šmokavzarji jokajo, da gre ljudski denar za obrambo ljudskih pravic, tedaj tak jok pomeni, da šmokavzarji žele, da se ljudstvu še več vzame iz njegovih šepov.

"NE JEJTE PURANOV DO BOJIA!"

Tak nasvet je nepotreben za delavo.

Chicago, Ill. — Russel J. Poole, mestni draginski ekspert, je izdal parolo: "Ne jejte puranov do Božiča, kajti polastili so se jih profitarji."

Za delaves je ta nasvet nepotreben, pa če bi stal funt purana samo 35 do 40 centov, kar smatra Poole za pošteno ceno. Delavci so že zdavnej pozabili, kako puran izgleda, čeprav se pred deset leti ni bil puran nič izrednega na delavski mizi na Zahvalni dan.

PET TISOČ OSEB PRI POGRBU UMORJENE ZAKONKE DVOJICE.

Saginaw, Mich. — Pet tisoč oseb se je udeležilo pogreba Agriana B. Champlaina in njegove soproge, ki ju je umoril njiju sin Richard, ker sta mu branila vzeti dekleta druge vere.

Sin je zapalil hišo, da tako prikrrije strašno dejanje. Po svoji izpovedi je skušal še na drug način izbrisati sled za sabo.

MILITARISTI NE BODO ODLOŽILI OROŽJA.

Kaj pravi delavski list iz Londona o načelniku angleške delegacije v Washingtonu.

BALFOUR JE STAR MILITARIST.

Chicago, Illinois. — (Federated Press). — Dejstvo, da je Arthur Balfour, glava britske delegacije na razorožitveni konferenci v Washingtonu, je dokaz, da ni pričakovati nič dobrega od te konferenca za svetovni mir. Tako piše londonski "Daily Herald", glasilo delavcev, ki je pravkar došel sem, v uvodnem članku.

Omenjeni list piše: "Mr. Balfour, cinidec breakskben, len, kar se ujema a tradicijami njegovega rasreda, je predvsem državnik stare šole, moč med močmi, ki so potegnili Evropo v nearede leta 1914. Leopard ne spreminja svojih peg in gospod Balfour je še vedno tisti Balfour, ki je bil na kongresu v Berlinu leta 1878. In ki je od tistega časa igral velike vloge v vseh diplomatičnih intrighih.

Balfour je med vsemi živčimi Angleži najmanj v zvezi a razoroženjem, je pa v največji zvezi a fantastičnim kupljenjem orožja!

On je podpisal kovenat ligo narodov a zaničljivim naamhom na evojih ustnicah. Od njega ne pride najmanjša besedica v prilog omejitve oboroženja.

Predsednik Harding, pod pritiskom tiste čudne sentimentalnosti, ki je močan faktor tudi v tedi skuhani ameriški politiki, menda res želi odvzeti nevarnost bodoče vojne, toda bojimo se, da bo Harding še na slabšem kot je bil njegov prednik, kadar pride v roke premetenih intrigarjev evropske in japonske diplomacije.

Konferenca v Washingtonu ni razorožitvena konferenca. Je pa — in tega fakta ne moremo dovolj močno naglasiti — konferenca glede problemov, ki so prišli zaradi gospodarskega deljenja Kitajske.

Ako dvomite, vprašajte se, zakaj je bila Belgija povabljena. Belgija vendar ni velešla, ki bi "trpela pod težko butaro tekmojočega oboroževanja". Belgija nima niti ene torpedovke ne korporske straže v krogu tisoč milj od Pacifika. Ampak Belgija ima v svoji sredi sindikat, ki poseduje kitajsko železnico Peking-Hankov.

Razdelitev Kitajske, ne pa svetovni mir, je na programu v Washingtonu.

Amerika in Japonika sta pa glede tega programa v velikem nasprotju.

So pa še druga vprašanja. Američani bodo morda govorili o "asociaciji narodov", ki naj nadomesti ligo narodov. Franečeli bodo poskušali speljati Ameriko v kakšno protinemsko alijanco.

Toda glavna stvar je Kitajska — in Sibirija.

Razorožitve ne bo.

To je važna točka. Vse lepe besede o razoroženju so pesek v naše oči.

Prispevanje washingtonske konferenca za stvar splošnega miru ni vredno pikavega filola.

Ako se zedinijo za mir, tedaj bo ta mir plačan a ekonomsko razdelitvijo Kitajske. Mir ne pride valed omejitve oboroženja. Orožje je skrbno očuvano.

VREME.

DOPISI.

Benid, Ill. — Pri nas delamo se precej dobro, ako primerjamo z delom po drugih naselbinah kakor poročajo dopisi. Delavni dni v tednu pride navadno po 5 in tudi zasluži se še primerno dobro, seveda nam z dražanjem življenjskih potrebščin ne prizanajajo. Dasi ravno obratujejo v naselbini štirje rpi ni mogoče dobiti dela in še prav izveščen rudar se počuti srečnega, ako ga sprejmejo k delu, tako je vse nepopolno z ljudmi.

Dobili smo večerne šole za angleški jezik in katerega vasi se sedaj lahko uči angleščine. Rokaji zdaj se nam nudi prilika, da se lahko učimo jezika. V naši naselbini se obdržava poduk ob pondeljkih, torkih in četrkih na srednji šoli (high school).

Naše društvo Prvi maj 356 SNPJ dobro napreduje. Po treh letih ustanovitve šteje 85 članov, kar je dosti lep napredek za našo noveliko naselbino. Na redni seji dne 6. novembra je društvo sklenilo, da pozove svoje članstvo na polnoštevilno udeležbo prihodnje seje dne 4. decembra. Na tej seji, ki je zadnja v letu torej letna, se bodo volili novi društveni odborniki, torej je potreba, da se je udeležimo vsi. Sklep zadnje seje je, da bo vsakdo, ki se seje ne bo udeležil, kaznovan po pravilih. — **George Veršič.**

Akron, O. — Naše društvo Dolenc št. 170 SNPJ precej dobro napreduje, kljub slabim današnjim časom, v katerih smo prizadeti skoro vsi bratje Slovenske narodne podpore: jednote.

Na zadnji seji društva Dolenc dne 6. t. m. je bilo sklenjeno, da se mora prihodnja seja dne 4. decembra udeležiti sleherni član in članica; ker drugače bom postal z njim kakor je bilo sklenjeno na društveni seji, da bo vsak, ki se brez tehtnega vzroka seje ne udeleži, suspendiran za eden mesec. Na decembri seji se bo volil nov društveni odbor za leto 1922, zato je neobhodno potrebno, da pridete na sejo vsi. Mnogo jih je med člani, ki se niso udeleževali še skozi celo leto, zato naj se vsaj pri sedanjih letni seji potrudijo in ne izostanejo. Poleg važnih volitev bo treba ukrepati tudi o drugih važnih zadevah, zato ste potrebni vsi člani. Ko boste izvolili nove društvene odbornike, glejte, da boste volili moške, ki bodo za napredek društva. Sedaj premislite dobro koga, boste izvolili, da ne bo pozneje prekanja. Po tobi je vsako zvonjenje zastoj in tako je tudi vsako govorjenje pozneje zaman. Sedaj ko je čas zato izvolite ljudi, s katerimi boste zadovoljni.

Bratje in sestre našega društva, kateri se dolgočijo na assementu, opozarjam, da istega poravnate čimprej, ker je treba da uredim tajske knjige, in bo po Novem letu novolovljeni tajnik odprl nov račun. Ne pozabite priti na sejo dne 4. decembra. Na svidenje. — **Frank Košir, tajnik.**

Frankfort, Heights, Ill. — Dolžnost me veže, da se nekoliko oglašim glede našega društvene dela. Mislim, da fina po sedanjih pravilih vsak društveni urednik v svojem delokrugu svoj posel, ker tako mora biti, člani pa, ki so v kraju, kjer je sedež društva, kakor tudi izven društvenega sedeža, naj bi vsaj nekoliko izpolnjevali 4. točko, tretjega člana, ki je na strani 95, sedanjih pravil. Prav brezpotrebno je, da se dogajajo nepravilne kakor so se v zadnjem času. Vem, da se dobijo med nami člani, ki niti enkrat ne pogledajo pravil, torej ni čudno ako ne vedo kaka je njihova dolžnost. Njihovo delovanje pri društvu je za tem, da bi dobili kako študi najmanjšo napako na društvem uredniku; ob kateri bi se potem spikali. Pri našem društvu se je neka članica, javila bolnim, toda ne meni, valed česar se ji bo mogoče krivica godila, kar pa ne bo moja krivda.

Vse člani pri našem društvu pozivam, da se vsikdar obrnejo na pristojno mesto, da se jim ne bo godila krivica. Če ste oddali, pišite društvu temu tajniku. Zadnji mesec se je dogodilo, ko je nekdo pisal po pristojni list, a ga mu jaz nisem mogel izdati. Ozirajte se na prepoved glavnega upravnega odbora za mesec november, december in januar in imajte toliko časa popravljen. Jaz moram upoštevati glavni upravni odbor, njegove nasvete in pravila. Članstvo prosim, naj mi pošlje ako le mogoče do 22. novembra mesečnino in naj ne čaka do 24., ker sem omenjeni dni preveč zaposlen. — **Anton Mravič, tajnik.**

Thompson, Pa. — Kljub temu, da že dolgo berem dopise, še nisem videl enega iz naše naselbine. Delamo se precej dobro. Nekateri rpi obratujejo vsak dan, drugi pa samo po 3 ali 4 dni v tednu. Tudi zaslužek ni preslab, le to je narobe, da moramo skoro vse znositi trgovecem, ki premijejo cene življenjskim potrebščinam kakor se nimaj. V takih razmerah se naši fantje najraje pečajo. Pečarija pride še najbolj poceni življenje, tako sedaj ko so prišle padati snežniki, sami obhajajo domače praznike in delajo klobase po kranjskem načinu.

Kar se tiče društva še primeroma dobro napreduje. Vsak mesec se društvo pomnoži za dva ali za tri člane, a bi se lahko še bolj. Zato pozivljamo člane, naj pripelje vsakega rojaka Slovenca ali Hrvatca k našemu društvu. Na zadnji seji dne 6. novembra smo sklenili, da se potom lista pozove vse članstvo društva za polnoštevilno udeležbo prihodnje seje dne 4. decembra. Na tej zadnji ali letni seji imamo volitve društvenega odbora za prihodnje leto. Oproščeni seje so samo oni, ki so javljeni bolnim, drugače morajo priti na sejo vsi člani ako ne bodo zapadli kazni št. 1, kakor je bilo sklenjeno na seji. Na sejo so vabljene tudi bratje društva Združeni bratje št. 14. SDPZ, v Orientu, da bodo tudi oni volili z nami. Na svidenje. — **Tajnik društva št. 85.**

Akron, O. — V Akronu je bil 8. nov. izvoljen za mayorja D. C. Rybolt, kandidat republikanske stranke, kar je za nas toliko kakor bi bil demokrat. Obe ti dve stranki sta delavstvu nasprotni in zastopata načela kapitalizma. Za mestni svet so bili tudi delavci kandidirani, ki bi bili v resnici delali za delavstvo a niso bili izvoljeni in propadli so, ker se delavci bolj zanimajo za zaključni lov kakor pa za volilne pole. Tako sedaj nimamo prav nič boljšega pričakovati od mestnega sveta kakor je bilo do sedaj.

Člane in članice društva "Dolenc" št. 170 SNPJ opozarjam na sklep zadnje društvene seje, da se mora vsak član udeležiti prihodnje redne seje dne 4. decembra, ki pride točno ob 9. uri dopoldne, v navadnih prostorih. Kdor se ne bo udeležil glavne seje in ne bo imel dosti tehtnega vzroka za opravičilo, bo kaznovan po pravilih. Na ti seji bomo volili nov društveni odbor za leto 1922 in treba bo rešiti več zelo važnih točk, ki bodo v korist društva in jednote. Upoštevajte to naznanilo. — **Frank Zakelj, predsednik.**

Pueblo, Colo. — Ne da bi zagovarjal sklep združitvene konvencije, da se opusti dijaški sklad, ampak, da se bolje razumemo, kdo so tisti "intelektualci", ki največ koristijo delavstvu ali "masi", če že hočete vi "intelektualci" nas delavce tako imenovati. Dijak Slabe piše v Prosveti št. 255, da je pred konvencijo izšlo par dopisov, v katerih se je agitiralo, da se dijaški sklad opusti in da so tisti dopisi ustvarili "javno mnenje". Slabe je v popolnoma napačni sodbi o tem. Ne dopis in ne glavni tajnik brat Turk niso naredili pritiska na konvencijo, da se dijaški sklad opusti. Kdo je potem ustvaril to "javno mnenje" se bo vprašal mogoče kdo. "Masa" delavstvo je proučilo dogotke zadnje vojne in članstvo SNPJ si je naredilo utrjeno sodbo o tistih "intelektualcih", od katerih se od gotove strani tako povdaja. Toda kakor rečeno, ni moj namen zagovarjati sklep konvencije, o tem naj povedo člani in članice v splošnem od obeh organizacij.

Isobrazba! Tolikokrat povdajena beseda. Resnično je isobrazba vir znanosti in podlaga evolutivnemu zakonu in delavci, ki se je vsaj deloma isobrazili z njegovo poizrtvalnostjo, je najmenj mornejši in najprejnejši delavec v razvijanju isobrazbe. On je povod na vsakem polju, kjer je treba širiti književnost, s katere

zajema delavstvo znanje in se izobrazuje. On, nikdo drugi kot delavec, porabi ves prosti čas za razširjanje literature med ljudstvom in ve najbolj kakšna je tista masa, katero imajo "intelektualci" vedno na jeziku.

Res je, da je delavstvo v veliki večini še nenaobraženo, toda ne tako ignorantno, kot mislijo gotovi, "visoko naobraženi ljudje." In taka "neizobražena masa" se tudi upre, da nebe slediti "intelektualci", ker inteligentna vara delavstvo v splošnem. To se je zgodilo v Rusiji, to se godi v Jugoslaviji. Nemčiji in v Zdrženih državah. Kakšna je ljubljanska inteligentna frakcija? Kdo se bolj trudi ohraniti sedanjí profitni sistem, kot srednje šolani ljudje? In ali je dijak Slabe šel zato v šolo, da bo po končanem študiju postal bojevnik za probojnje ljudskih mas? Postal pisatelj, mislec za velike ideje človeštva? Dvomimo; šel je z namenom, da bo imel lažjo in lepšo eksistenco. Ako postane zdravnik, odvetnik, kemičar ali bodisi še katerekoli poklica, ali ne bo služil sedanjemu vladajočemu sistemu, od katerega bo lepo plačan? Ako on in njegovi drugovi vršijo svoj poklic v boju, da ljudstvo dobi kontrolo nad produkti, tedaj je njih eksistenco zelo trnjeva. Zelo, zelo potrebujejo isobrazbenec, na vseh poljih iskušenih mož mi delavci, ljudstvo, "masa".

Inteligentna zlasti v Združenih državah, ki se bojuje v delavskih vrstah, mora tudi pokazati pot in sredstvo do tiste poti. Večkrat se dogaja, da so prepričanja tistih intelektualcev, ki so vodje mase, na prodaj in teh je tako veliko številu, da bi prav lahko prevzeli vajeti vlade v roke. Delavstvo bo hotelo fakta in to se bo zgodilo, a ko se bo to zgodilo, bodo intelektualci prisiljeni direktno ali indirektno porabiti njih zmoglosti v prid mase, tako, da ne bodo mogli več misliti, da so vsi kot umazani delavci, ampak bodo kot intelektualni delavci v človeški družbi, da jo res pripeljejo enkrat do tega, da bo imela priliko in sredstva do isobrazbe. To se e-volucijski pogoji, sredstva so šole in zgodnji mladosti.

Dejstvo je, da smo še nenaobraženi in priznati moramo kar je res. Toda mi nismo krivi temu; kriv je sistem, po katerem so nas vzgojevali oz. nevgzojevali. Kako mizro je človeku pri sreči, ko stoji sredi odrta mladosti mogoče s par razredni gimnaziji, ki še ni aktual šole življenja, pa reče: "Mislim, da bomo imeli inteligenco v tej dvorani." Kako nesmiselno. Najprej je treba vzgojiti jo, potem se jo lahko pridrukuje. To se doseže lahko le, ako se vzgaja mladino v smislu, da se poprime isobrazevalnih sredstev.

Sedanjega povprečnega delavca se s trdom dobi za boj, da ima smisel za odpravo sedanjega sistema, a še težje ga je pridobiti za isobrazbo, pa če tudi mu pripeljejo cele akademice knjige. Isobrazeni delavci vedo to. Drugače je to pri mlademu človeku. Isobrazba se veepi mlademu človeku, da zraste in se razvija in čim obširnejše je njegovo znanje, več si ga hoče pridobiti, vedeti hoče še več, njegovo znanje hoče imeti še večje obzorje. In tak delavec se upre tistim dogmam, ki so mu bile usajene v zgodnji mladosti. Taki delavci so tudi izdržavatelji isobrazovalnega časopisa, revij in književnosti, katero podpirajo in jo razširjajo.

Tukaj smo torej; inteligenco pa pogledimo še bolj. Ali se ne priteva tudi duhovščina, slovenska in druga k inteligenci? Ali ni tudi ona posedala po gimnazijah klopih in drugih šolah? In kaj uči ta stan ljudstvo? Uči ga, da mora vse potrpeti in v plačilo ga čaka tam gori neke po smrti zadolgovatve. Če je duhovščina inteligentna, ali ni umljivo, da samo vara ljudstvo?

Ako bi po domnevanju Slabeta jednota morala podpirati dijake, potem imamo pravico iti v šole vsi člani in članice in jednota nas mora podpirati. Namen Slabeta je bil, pokazati v javnosti slovenske naprednjake in njih publie fraze z njih sebičnimi nameni.

Inteligentni! Pokaži sama na sebe. Povej, kake so tvoji nameni; povej ljudstvu "masi" pot, katero naj si osvoji, da pride do sredstev in poti, ki vodi človeštvo do splošne isobrazbe. Pravite, da sočuzemci ne držijo več; ljudstvo vam ne bo sledilo. To velja vam, vsem "intelektualcem" in ne sa-

mo dijakom v Dubuque, Iowa.

Slabe se sklicuje na trpljenje ljubljanskih dijakov. O, da, ampak duševni proizvodi mislecev dostikrat ne pridejo z visokih šol. Ti so geniji poseameznih narodov in če ti opazujejo življenje kakor-anje je, ga bodo kot tako tudi opisovali in opevali. V resnici pa je ravno ta ljubljanska "inteligencia" v največjo sramoto slovenskemu ljudstvu.

Člani in članice Slovenske narodne podpore: jednote, dijak pravi, da je stavek v ustavi, "podpirati nas duševno" le pu-kla fraza brez pomena. On dijak, pa zanika to, kar se očitno vira. Jednotin list, ali ne odgovarja besedam v ustavi? Književna matrica, ali ni duševna hrana in pomoč izobrazbi? Delavci sezimo po tej hrani in razširimo naše znanje v naše in naših otrok koristi, da jim zamoremo vsaditi v mlada srea prvo znanje o razvoju in nalogah človeštva, podlago k širšemu znanju kadar doraste, da postanejo resnični delavci za upopolnitev človečanstva. — **Jos. Hočvar.**

Cleveland, O. — Tem potom opozarjam članice društva Napredna Slovenke št. 137 SNPJ, da se bo redna mesečna seja vršila dne 1. decembra. Seja je velikega pomena za članice in društvo, zato vse članice nujno opozarjam, da se udeležijo, kar je tudi dolžnost vsake. Biti moramo prisotne vse, da bomo izvolili odbor, ki nam bo vodil društvo prihodnje leto. Ko gremo na sejo, pustimo vse mranje in stankarstvo doma in bodimo pri društvu samo kot sestre, kar bo gotovo v najboljši napredek društva.

Nezadovoljnemu in strahopetnemu soprogu svetujem, naj se podpiše pod svoj dopis, ako je toliko smolen, da se upa zapovedovati, kod ame kdo hoditi in kakšen odbor se mora voliti. Povem mu, da naša napredna društva štva v Clevelandu niso in tudi ne bodo svojimi članicam zapovedovali, kaka naj bodo njih pota, če so tudi s tem nezadovoljni soprogi, ki se oglašajo po G. S. brez podpisa.

Članice pridite na sejo dne 1. decembra ob pol osmih zvečer. Članice drugih društev SNPJ in SDPZ v Clevelandu vjudno vam vabim, da tudi vs pristopite k našemu društvu. Sedaj ob času združevanja je čas, da pristopimo vse k enemu društvu in a tem pokažemo, da smo Clevelandčan-ke v resnici za združenje. Nikdar prej še ni bilo take prilike, da bi lahko pokazale, da se zavedamo tudi me. Ne kažimo nezadovoljnosti do društva, ako se mogoče ne strinjamo z eno osebo pri društvu. Ne smemo misliti, da je društvo mogoče radi ene same osebe slabo. Povdajam ponovno, to je treba, ko gremo na sejo, pustimo doma vsako sovraštvo in na seji bodimo kot sestre, da nam bo napredek zagotovljen.

Se enkrat vabim vse rojakinje, članice obeh združenih organizacij v Clevelandu, da pristopite vse od moških društev k našemu društvu Napredna Slovenke in to čim prej mogoče, najboljše pred Novim letom. Do takrat lep pozdrav vsem sestram. Na svidenje v društvu. — **M. B., članica društva Napredna Slovenke.**

Bridgeport, O. — Naznanja se bratom in sestram društva Dobri bratje št. 38 SDPZ, da se vrši prihodnja mesečna seja dne 4. decembra ob 2 uri popoldne, katere naj se zagotovo vsakdo udeleži. To je obenem tudi letna seja, katere so bo tudi udeležilo članstvo društva Edinost št. 13 SNPJ in bomo skupno volili odbor za prihodnje leto. Oba navedena društva sta se združila in bosta po Novem letu skupno poslovala v enem društvu, za katerega moramo izvoliti odbor. Člani ne izostanite. Oproščeni so seje samo bolni.

ki, z drugimi se bo postopalo po pravilih, ako se ne udeležijo. — **Martin Koss, tajnik.**

Peoria, Ill. — Naznanjam članstvu društva Gora št. 211 SNPJ, da se bo na prihodnji seji dne 4. decembra ob 2 uri popoldne volili društveni odbor za prihodnje leto. Pozivljamo članstvo na polnoštevilno udeležbo, posebno bolniški obiskovalci naj bodo vsi navzoči. Člani naj ne čakajo s plačilom assessmenta ali drugih prispevkov društvu in ako kdo na bo plačal do 25. v mesecu assessmenta, se bom enostavno ravnal po pravilih. Mesečnih sej se udeležujte vsi in pri-najajte že na sejo, ki se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu; assessment, kolikor mogoče drobiz, da ne bo imel društveni tajnik preveč posla. Pridite vsi na letno sejo in izberite ali društveni odbor, ki bo deloval za vas, društvo in jednoto. — **Frank Virant, tajnik.**

SLOVENSKE-PLANO-ROLE

KLJUNKA MOJA	\$1.25	VSI SO PRIHAJALI	\$1.25
MLADA VOJAKI	\$1.00	HOLZMAKER MARS	\$1.00
DONAVSKI VALOVI	\$1.65	ČREZ VALOVE	\$1.65

SE DOBIL EDINOLE PRI
Navinšek-Potokar Co., 331 Grove St., Conemaugh, Pa.
Pri naročilu blagovine pošilj 50 centov za poštnino.

KDOR NAMERAVA POTOVATI V DOMOVINO
KDOR ZELI DOBITI SVOJCE IZ DOMOVINE
KDOR ZELI POSLATI DINARJE ALI DOLARJE ZA BOŽIČ
KDOR HOČE VARNO NALOŽITI SVOJ DENAR
KDOR HOČE KUPITI ALI PRODATI OBVEZNICE NAJ PIŠE NA
EMIL KISS, BANKIR
133 SECOND AVE. NEW YORK, N. Y.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE
in vseh njenih podružnic.

JUGOSLAVIJA
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

ITALIJA
Triest, Opotje, Zadar

NEMSKA AVSTRIJA
Dunaj.

IZVRŠUJEMO hitro in pošteno denarne isplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

IZDAJAMO čeka v kronah, lipah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

PRODAJAMO paroploadne in železniške vozne liste na vse kraje in na vse črte.

IZSTAVLJAMO tudi čeka, plačljive v efektivnem letu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se isplačajo v nemških ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

SPREJEMAMO DENARNE VLOGE v dolarjih ter plačamo zadane 4% obresti. Oddelak vlog smo vzpostavili nanovo na željo mnogih rojakov izven Amerike, ki se poslužujejo naše banke. Po sprejemu prvga denarja izdamo višnje knjižice v dolarjih in je pošljemo vlagatelju. Za prepla nadaljnih vlog ali za drug denarja je potrebna, da se naga pošlje v registriranem pisnu vedno tudi višnje knjižice.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali po New York Bank Draft.

KADAR STE NA POTU v staro domovino in se nahajate v New Yorku, se Vam bo isplačalo, ako se zgledite glede vrednosti Vaših denarnih naved pri razvrateljstvu naše banke v prvem nadstropju brez osira na to, ako kupite, parobrodni listek pri nas ali ste ga mogoče že kupili drugje.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za vse one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so vjudno prošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanice iz Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške, Srbije, Bosne, Hercegovine in Črnogore.

Frank Sakser State Bank

Pošljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljamo denar v vse kraje na Slovensko, Hrvatsko, Dalmacijo in Istro.

Nadalje pošljamo denar tudi v Srbijo, Bugarsko in Rumunsko. Jamčimo na vse poslani denar, onako kot pred vojno, da bodo hitro in točno isplačani.

PRODAJAMO ŠIFKARTE NA VSE LINJE.
Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in sobota do 3:30.

KASPAR STATE BANK,
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Vitez iz rdeče hiše.

(LE CHEVALIER DE MAISON ROUGE.)

ROMAN IZ ČASOV FRANCO-SKE REVOLUCIJE.

Spisal Aleksander Dumas star. Prevod Ferdo Perhavec.

(Dalje.)

"Maurice, vidi, da je tiran, ki je dobro poznal lepi spol — kajti umrl je od prevelike ljubezni do njega — dejal:

"Ne zupaj ženski zvestobi. Postavi se ji vedno porobi."

Maurice je globoko vzdihnil, o-ba prijatelja sta se zopet napotila v Rue Saint-Jacques.

Ko sta dospela v bližino te ulice, sta vedno različneje čula vo-ljanski hrup; nebo je vedno bolj žarelo, v daljavi so dolele patri-otične pesmi, ki so bile v noči, pri svitu požarja, podobne tuj-ju divjakov.

"O, moj Bog, moj Bog!" je vzdihnil Maurice, ki je poznal, da so v francoski republiki že od-pravili Boga. S potnim čelom je korakal dalje.

Lorin ga je opazoval in mrm-ral skoz zube:

"Ako ljubezen ti zmeša možgane, Potem, o razsodnost, zdrav-stvuj!"

Čimbolj se je bližal, tembolj je Maurice v svoji besni nestrpnosti pospeševal korake. Lorin mu je sledil s težavo, toda preveč ga je imel rad, da bi ga pustil v tem hi-pu samega.

Bilo je skoro vse pokončano; ogenj se je pričel širiti pri sked-nju, kamor je bil vrgel vojak bakljo; oprijel se je bil delavice, ki so bile zgrajene iz lesa. Blago je zgorelo, začela je goriti tudi hiša.

"Oh, moj Bog!" si je dejal Maurice sam sebi, "ko bi se bila vrnila, ko bi jo našel, obkoljeno od gorečih plamenov, v kaki so-bi, kjer bi me pričakovala, me klicala!"

Poizblazen od volje se pahnil k vratom, ki jih je objemal dim; prej bi bil verjel, da je Genevie-va blazna, kakor da ga vara.

Lorin mu je bil vedno za petami; sledil bi mu bil tudi v pekel, če bi bilo treba.

Streha je gorela, plamen se je jel oprijemati stopnišča.

Maurice je hropeč preiskoval vse prvo nadstropje, salon, Ge-nevievino sobo, vitezovo sobo, hodnik in klicale s pridruženim glasom: "Genevieve! Genevieve!"

Nihče ni odgovoril. Maurice je tekkel po vseh delih hiše, ki niso bili še popolnoma uničeni, ne da bi bil pazil nase. Našel ni nikogar.

"Tristo vrgov!" je dejal Lorin, "naj vidiš, da vsi bežijo od-tod. Pojdiva! Poprašala bova pri navzočih, morda jo je kdo vi-del!"

Bilo bi treba združenih sil, ko bi hoteli odpraviti Mauricea iz te hiše; toda upanje ga je tiralo za seboj kakor na vrvi.

Pričeli so poizvedovati v okoli-ci; ustavljali so mimoidoče žens-ke, preiskali hodnike, toda brez uspeha. Bila je že ena popolnoci. Maurice je bil kljub svoji orja-ški moči skoro ohromel od trud-nosti.

Lorin je ustavil nekega izvošče-ka, ki je ravno vozil mimo, in po-tegnil za seboj Mauricea, ki mu je sledil brez odpora. Dospela sta do Mauricevega stanovanja, ne da bi bila spregovorila besedice. Ko je Maurice stopil z voza, je bilo čuti, kako se je adpiralo ok-no njegovega stanovanja.

"Ah, dobro," je dejal Lorin, "pričakujejo te, sedaj sem mir-nejši. Potrkaj."

Maurice je potrkal, vrata so se odprla.

"Lahko noč," mu je voščil Lorin, "jutri zjutraj me počakaj, pojdes z menoj."

"Lahko noč," je dejal Maurice ravnodušno, in duri so se zapah-nile za njim. Na prvih stopnicah je srečal služabnika.

"Oh, občan Lindey," je vzkli-knil poslednji, "kako vznemirje-na sva bila radi Vaj!"

Beseda "sva" je vzbudila Mauricevo pozornost.

"Vi dva!" je dejal.

"Da, jaz in mala dama, ki Vas pričakuje."

(Dalje prihodnjik.)

OBRAVNAVA PROTI ARBUCK-KLU.

San Francisco, Cal. — Pri na-daljevanju obravnave proti komi-ku Arbucklu v ponedeljek sta pričeli deklici Zeh Prevost in A-llice Blake, po poklicu igralki, ki sta bili navzoči pri zabavi v Ar-bucklovem stanovanju ob času, ko je Virginija Rappe dobila tež-ke telesne poškodbe, ki so ji pri-nele smrt. Državno pravdnstvo je menda položilo vse svoje kar-te na ti dve priči. Poročili sta njuno izpoved, ki je že znana iz-za njunega pričanja pred veleporoto.

Izpoved obeh priči se suče okoli misterioznega dogodka, ki se je odigral v sobi št. 1219, v kateri so se komik Arbuckle mudil ka-ke pol ure z Rappovo. Miss Pre-vost je pričala, da je imel Arbuck-le na sebi kopalni plašč, ko so se odprla vrata sobe. Bil je nervo-zen in meškal plašč na sebi. V so-bi sta bili dve postelji. Na eni je ležala miss Rappe in bolestno sto-kala. Premetavala se je in mrm-ra-la: "Umiram, umiram. On me je ... on mi je zaydal bolečine." Arbuckle se je pa zadržal nanjo: "Molči, če ne, te vrhem skozi ok-no!" Nato je vzel kos ledu in ga položil na telo Rappove, rekno, da to jo že umiri. Ženske so pri-jele Rappovo in jo nesle v kopal-no banjo z mrzlo vodo in potem so jo nesle nazaj v sobo in polo-žile na drugo posteljo. Tam se je zvi-jala bolečina in pričela trgati obleko na sebi.

Enako je izpovedala miss Alice Blake. Tedaj so se pa spravili Arbucklovi advokati nad priči. Glavni zagovornik McNab je zvi-jal Prevostovo na vse načine, dok-ler je ni tako zmedel, da je rek-la, da je na pritisk okoližnega pravdnika spremenila nekatere besede v svoji izpovedi. Pred ve-leporoto je trdila, da je ališala Rappovo, ko je rekla: "On me je ubil." Zdaj je pa te besede spre-menila v "On me je ranil, on je kriv mojih bolečin." Zagovorni-štvo je hotelo na vsak način pri-kazati, da je Rappova izgovorila besede "Ranil me je" šele potem, ko so jo vtaknili v mrzlo vodo, ne pa takrat, ko je komik odprl vr-ta zaprte sobe.

STRELA JE OMAMILA ŽELEZ-NISKEGA STROJEVOJDA.

Duquoin, Ill. — Ko je divjala huda nevihta z gromom in bli-skom, je udarila strela v lokomo-tivo osebnega vlaka ilinojske cen-tralne železnice, ko so je vlak na-hajal blizu Pinekneyvilla. Stroj-evojdja je bil omamljen od strele in se je zgrudil na tla. Pri padcu je pa odprl paro, da je vlak pri-šel hiteti v vso silo naprej. Ko je kurjač opazil, kaj se je zgodilo, je zavzel mesto strojevojdja in vo-dil vlak do bližnje postaje.

TEŽKO DELO. A VŠOTICA JE BILA MAJHNA.

Sacramento, Cal. — Tolovaji so vlomili v neko tukajšnje prodaj-alno in založili blaginjo na to-vorni avtomobil. Odpejali so tež-ko blaginjo na pokopališče, od-daljeno dve milj od prodajalne. Ko so jo odprli, so bili banditje razočarani, kajti v blaginji je bi-lo le dvajset dolarjev.

Mednarodno sodišče se snide v dveh mesecih.

Ženeva, Švica, 21. nov. — Taj-nik lige narodov naznanja, da prvi sestanek novega Mednarod-nega sodišča bo 23. januarja v Haagu na Holandskem.

Bolgarija ima 25.000 ruskih beguncev.

Sofija, Bolgarija, 21. nov. — Bolgarska vlada je dovolila, da pride še 7000 ruskih beguncev iz Turčije na Bolgarsko. Zdaj se na-haja v Bolgariji okrog 25.000 Rusov, večinoma častnikov razbi-tih Demiknovih in Vranglovih belih čet in drugih buržoaznih beguncev.

Na Irskem zopet teče kri.

Belfast, Iraka, 22. nov. — Štiri osebe so bile ubite in več je ra-njenih pri izgreduh, ki se ponav-ljajo že tretji dan v tem mestu in okolici.

Nova ofenziva Maročanov.

Paris, 22. nov. — Iz Mellile preko Madrida poročajo, da so maročanski vataši zopet v ofenzivi v okoliših Uixana. Maročani so zadnjemodne pojačali svoje vrste z domačini in se dobro založili s topovi in municijo. V španski ar-madi ni nobenega pravega na-vdušenja za bojevanje.

GOSPELA SKERLONG v zadnji pozdrav

Je tuga v sreči,
solzne so oči,
tresoča je roka,
a kaj še sledi.

Sorodniki moji,
povem novico vam:
mi žena je umrla,
zajaj revež sem sam.

Živel sem ko v raju
in srečen sem bil.
Dam sedmi v novembru
zakaj si minil!

Pobral si ženo,
otroke pustil,
to svet naj verjame:
si krivdo storil.

Rojena je bila
slovenski otrok,
spoit vana med svetom
na daleč okrog.

Pustila dva brata,
dve sestre je tu
in v kraju dva brata,
ter eno sestro.

Njen oče v kraju
za morjem še živi.
Pod zemljo hladno v grobu
pa mati že spi.

Zatorej želimo
nji mir, pokoj
mi bratje, sestre,
prijateljev nebroj.

Življenje njeno
je bilo ko evet,
v sedem in dvajsetem letu
je morala umret.

Trije otročki
in jaz, njen soprog,
prisegamo tukaj:
pozabljena ne boš!

Hei Agnes, sin Charles,
sin Herman in jaz,
od tebe se poslavljamo.
Počivaj! Zakaj si šla od nas!

Zaljubljeni: Anton Skerlong, Bridgeville, Pa.

Rdeča armada Georgije za gladujoče.

Moskva. — Vojaštvo rdeče ar-made v Georgiji je sklenilo, da prepušči dve vojašnici za otroške domove, v katere se bodo zatekli otroci pribegli iz gladovnih gu-bernij ob Volgi. Mnogo denarja in blaga so prispevali, da je otro-kom nareda obleke in perilo. Vo-jasnici so tudi že opremili s pri-mernim pohištvo za otroške do-move.

12 otrok zgorelo v nemškem gle-dališču.

Hamburg, 22. nov. — Dvanajst otrok je zgorelo v tukajšnjem kinogledališču, ki ga je uničil po-žar snoči. Trideset drugih je bilo ranjenih.

Kašelj in prehlad.

V tem letnem času vlada kašelj in prehlad pri odraslih in pri otrocih. Če se zanemarja, se razvije iz nje-ga komplikacije, ki se lahko nevar-na. Izognite se zlim posledicam prehlada z vzetjem Severa's Cold and Grip Tablets (Severjevih Ta-bletov) soper prehlad in gripo! Če-na 50 centov. — Hitro od pomoči proti kašlju dobite, če vzamete

Severa's Cough Balsam

(Severjev Balsam soper kašelj). Pomirjuje razdraženost, omehča izločevanje, ustavi kašelj, povzroča laglje dihanje in pomaga pri pri-porovni normalne stanje. Vseje steklenice 50 centov, manj 25c. Pri lekarnah.

HARMONIKA

Dobri igralci pravijo, da so staro-kranske harmonike še najboljšje na vsem svetu. Jaz sem "Specia-list" v teh kakor tudi pri vseh drugih, kot strokovnjak garanti-ram vsakovrstne popravke po naj-nizjih cenah. Posebno paznjo da-jem na mehove. Dobra harmonika, da dobrega igralca. Se priporo-čam za naročila in popravila: — John Weiss, 192 Jefferson street, Brooklyn, N. Y. (Adv. Nov. 22—23—25).

MOSEM.

JOSIE YARTZ, tako se je ona poprej pisala. Slišala sem, da se nahaja nekje v državi Wyom-ing. Cenjene rojake prosim, če kdo ve za njen naslov naj mi to nazna-ni ali pa naj se mi sama prijavi. Moj naslov je: Christina Yartz, 1006 Charles street, Carlinville, Ill. (Adv. Nov. 22—23—25).

USPEHI ZDRAVNIŠKE KNJAZJE

Dne 31. oktobra smo prejeli pi-smo iz Tennessee. Neki sloveči zdravnik, ki tam živi je napravil poskušnjo za Trinerjevim linimen-tom in sedaj piše: "Poskušal sem Trinerjev liniment na nekem mla-denčniku, ki je imel otekle sklepe. Sklepi v nogi so bili skoro iz pra-viga prostora pri vsakem naj-manjšem miglaju sklepa. Uspeh Trinerjevga linimenta je zelo za-dovoljiv. Prosim vas pošljite eno pint steklenice na C. O. D. ta-koj." Ako poskusite to zdravilo pri avincolostih, protugenju, rev-matizmu ali nevalgiji vi bodeste presenečeni na uspehih. Imejte vedno doma pri rokah za vsak slučaj potrebe, tudi zahtevajte od vašega lekarnarja ali trgovca z zdravili, da imajo vedno v zalogi Trinerjevo grenko vino. Razni višji faktorji in oblasteniki v več krajih naše dežele pričakuje-jo, da se lahko nenadoma povrne "Flu" še to kimo v huji obliki kot je bila v prošlem letu. Paz-nost je najhujša stvar. Ob prvem znamenju nerodnosti pregledajte vašo omario za zdravila ako im-ate v nji tudi Trinerjevo grenko vino, ker to je zdravilo, ki vas ob-varuje pred večjo nevarnostjo.

(Adv.) Nov. 23.

PROSTI ČAS

porabite za učenje angleščine, ki vam bo služila vasa posneja leta. Kupite Anglo-slovenski besednjak. Cena \$5.00. Naročite na naslov:

DR. F. J. KERN,

6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

DOBIL SEM VELIKO FOR-LJATEV SVEGA GROZDJA IN BRINJA.

Mnkatel, jako sladko debele jagode, bokas 50 funtov. \$ 8.00
Cipar grozdje, največje in najsladkajše jagode, bokas 50 funtov. \$ 7.00
Malo črno grško grozdje, ze-lo sladko, bokas 50 funtov \$ 7.00

Brinjeve jagode, zelo lepe vrela 132 funtov. \$10.20

Pri večjem naročilu vpraskajte za posebno ceno.

K naročilu priložite Money Or-der.

MATE FREED,
Box 772, City Hall Station,
NEW YORK, N. Y.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota

Izhajajo 17. junija 1907 v št. 111. št. 111.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODESK:

Predsednik Vincenc Calkar, 2657 So. Lawdale Ave., podpredsednik Anton Hrnak, Box 146, Cassburg, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolnišniške oddelka Paul Berger, gl. blagajnik John Vagrich, upravitelj glavnih filij Gleda.

POROČNI ODESK:

John Underwood, predsednik, 408 May St., Springfield, Ill., Martin Zelenko, Box 275, Barberton, Ohio, J. J. Radick, Box 425, Southon, Pa., Frank Samrak, 2500 Prussia Ave., Cleveland, Ohio.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VEŠEDNO OKROŽJE: Jacob Ambrosi, Box 385, Moon Run, Pa., Anton Radick, Box 73, Wick Haven, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugoslov. Leo Kular, Box 348, Gilbert, Minn., za slovensko.

Nadzorni odbor:

Matt Petrovič, predsednik, 697 E. 140th St., Colliswood, Ohio, Jakob Ambrosi, 418 Pierce St., Eveleth, Minn., Peter Bernik, 2183 S. Harding Ave., Chicago, Ill.

Tiskovni odbor:

Vincenc Calkar, John Underwood in Matt Petrovič.

Združitelni odbor:

Predsednik: Frank Albi, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

John Trilji, Box 181, Lawrence, Pa., Jakša Oves, 245 Englewood, Detroit, Mich.

Jos. Šuk, 1101 E. 32nd St., Cleveland, Ohio, Mary Udvari, 1844 So. Basine Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jaka Zverstnik.

JOKOR: Korrespondenca s gl. uredniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA FIRMA, ki se nanaša na posla gl. predstojnika se pošlje: Predstojniku S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VEŠE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolnišnično tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

DEJAVNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in bolnišnice se pošljejo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

VEŠE ZADEVE V VEŠE E BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošljejo na naslov: Blagaj-ništvu S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsa pošiljka glavnih posiljav in gl. izvrševalnem odboru se naj pošilja: M. Petroviču, predstojniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi posli za gl. poročni odbor se naj pošilja na naslov: John Underwood, 408 May Street, Springfield, Ill.

Vsa pošiljka proti uredništvu glavnega se naj pošilja na naslov: Predstojništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda, agenci, naročila in spili vse kar je v zvezi s glavnim jednoto, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi posli, namenda

DELAJSKO UČILIŠČE.

Pomen Zahvalnega dneva.

METEORITI.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (sven Chicago) \$6.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oblopuju n. pr. (Oct. 31-31) poleg vsakega imena na naslovu pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo pravočasno, da se vam ne utavi list.

ZAKAJ NI POLICIJA OB ČASU STAVK NEPRISTRANSKA?

Federalizirani tisk je obelodanil vest, ki dokazuje jasno kot bel dan, zakaj padajo ob času delavske stavke policijski krepelci po delavskih glavah.

Tam v New Yorku je policijski komisar neki Richard E. Enright. Svojo službo je nastopil pred štirimi leti. Na leto je prejemal le sedem tisoč pet sto dolarjev plače. Svoje premoženja je imel takrat le dvanajst tisoč dolarjev. Danes ima pa banki vloženi sto tisoč dolarjev.

Od kje je pa prišel ta denar? Ali je mogoče padel iz nebes? To je nemogoče, čeprav pobožni Enright pripada k Vitezem Kolumba, kajti če bi denar padal iz nebes, bi bili najbrž osrečeni drugi, ki so še bolj pobožni kot newyorški policijski komisar.

Ali preiskava je dognala še druga odkritja. Neki Edward B. Hughes, bivši policijski nadzornik in zelo dober Enrightov prijatelj, je v zadnjih štirih letih naložil na bankah en milijon in šestdeset tisoč sto dva in petdeset dolarjev in šestdeset centov. Ta človek je zdaj načelnik neke privatne detektivske agencije, ki ima nalogo, da čuva pomole. Ravno tako pa oddaja ta agencija stražnike ob času stavk. Enright je seveda trdil, da to ni res. Ali neki James Auditors mu je obtožba še enkrat ponovil v obraz.

Ali to še ni vse! Preiskava je dalje dognala, da Enright in Hughes, njegov ožji prijatelj, špekulirata tudi v vrednostnih papirskih. Te špekulacije so pa zelo čudnega značaja.

Ce takole izbruhne stavka pristaničnih delavcev ali voznikov, ni treba Hughesu, ožjemu prijatelju policijskega komisarja najeti velikega števila stražnikov. Policijski komisar že skrbi z regularno policijo, da stavkokazi lahko delajo, ne da bi bilo mogoče strokovno organiziranim delavcem tem ljudem povedati, kakšno sramotno delo opravljajo. Take usluge pa podjetniki dobro plačajo Hughesu, načelniku privatne detektivske agencije. Hm, Hughes in Enright sta ožja prijatelja. In star pregovor pravi, da roka roko umije, obe pa obraz.

ZAKAJ DELAVSTVO V AVSTRALIJI KLJUB DEPRESIJI DRŽI SVOJE POSTOJANKE?

V Avstraliji je 8-urni delavnik postavno priznan. Sodnik Beeby, kateremu je bilo izročeno to oprasanje v pretres in rešitev, je prišel do zaključka:

Izrekel se je, da se uvede 44 ur dela v tednu za 46 različnih vrst dela. Vsa ta dela je naštel. Priporočil je tudi delavstvu, mesto da dela delavstvo pet dni in pol v tednu, da naj dela vsaki dan osem ur in osem in štirideset minut, da ima tako tudi v soboto praznik. V svojem poročilu je sodnik Beeby izjavil, da podjetniki niso predložili takih argumentov, ki bi držali in dokazali, da bi industrija trpela, ako znaša delavni čas samo štiri in štirideset ur v tednu. Koncem svojega poročila pravi sodnik, čeprav je delovni čas skrajšan, se ne sme znižati delavska mezd.

To se je zgodilo v Avstraliji in ne v Ameriki. Tukaj se mora delavstvo samo bojevati, da obdrži štiri in štirideset ur dela v tednu. Vsi podjetniki silijo zdaj nazaj k 9 ali 10 urnem delavniku, ko je nastala depresija v industriji. V Avstraliji tega podjetniki ne morejo izvršiti. In zakaj se je to zgodilo v Avstraliji? Tam niso delavci organizirani le strokovno, ampak imajo tudi močno politično organizacijo. Njih politična organizacija je v nekaterih provincah tako močna, da so si osvojili vlado.

Kadar bo ameriški delavec razumel, da mora biti tudi politično organiziran in bo politično organizirano delavstvo imelo tudi sposobne ljudi med sabo, da bodo lahko prevzeli javne službe in politična mandate, se tudi ameriškem delavstvu ne bo treba bojevati s stavkami za skrajšanje delavnika.

Delavci v Ameriki so privikrat dejansko pokazali, da razumejo resnico, da je treba izobraziti delavske mase, ko je bilo dne 6. oktobra odprto Brookwoodovo učilišče v Katonah, N. Y., da se zaposlobo za cilje, ki so jih postavili organizirani delavci.

Volina pravica je veliko orožje. Ali kaj pomaga delavcem to orožje, če ga ne znajo rabiti, ali če delavci nimajo svojih kandidatov, ki so sposobni prevzeti vane naloge moderne sloveške družbe, ako so izvoljeni. Ločiti se je treba enkrat od tiste fraze, da nam volitve služijo, da štejemo glasove razredno zavednih delavcev pri volitvah, ampak poprijeti se je treba praktičnega in pozitivnega dela. To je, da se mora masa izveščati za uporabo volilnega lista, delavstvo mora imeti svoje kandidate, ki so zmogeli prevzeti vsako politično ali javno delo, delavskim strokovnim organizacijam morajo načelovati voditelji, ki znajo voditi delavske mase in razumejo sedanji gospodarski sistem, obenem pa tudi do pike poznajo pota, po katerih je treba voditi delavstvo, da se sedanji kapitalistični gospodarski sistem nadomesti z boljimi gospodarskim sistemom, v katerem so vsa sredstva za blagovno produkcijo in distribucijo splošna ljudska last.

Ameriško delavstvo prehaja že zdaj v moderno delavsko gibanje, ko se bo moral nevedni voditelj strokovno organiziranega delavstva, kateri se navadno obesa na sukno profesionalnim političarjem starih strank ali kateri zaradi nepoznanja sedanjega gospodarskega sistema prehaja iz enega ekstreme v drugega, umakniti delavskemu voditelju, ki bo znal izbrati vsako priliko v prid delavstva samega že v sedanji družbi, in bo znal voditi delavstvo tako, da mu ne opešajo njegove moči v boju za svoj zadnji cilj.

Da je stvar taka, nam govori otvoritev Brookwoodovega učilišča. V učilišču se bodo sprejemali delavci, ki imajo intelektualne in konstruktivne sposobnosti. Z drugimi besedami to pomeni, da se bodo v učilišču sprejemali delavci, ki so nadarjeni ali zdrave človeške pameti in ki imajo sposobnosti, da grade in ne podirajo, kar je že zgrajenega. Sprejemali se bodo delavci, ki praktično poznajo sedanjo družbo, a imajo zmožnosti, da jo zapopadejo tudi z znanstvenega stališča. Naloga delavcev, ki se izkjučujejo v tem učilišču, je, da zavzemajo strategične postojanke v delavskem gibanju.

Šola je letos pričela s dva in dvajsetimi dijaki, ki so v starosti od 16 do 35 let. Večina njih pripada raznim delavskim strokovnim organizacijam. Nekaj med njimi je obiskalo srednje šole ali pa učilišče, a so zelo zainteresirani v delavskem gibanju. Dijaki pripadajo k petnajst industrijam in prišli so iz držav New York, Pennsylvania, Rhode Island, New Jersey, Maryland, Texas in Ohio. Po narodnosti so med njimi rojeni Američani, Švedje, Židje, Madžari, Slovaki Slovinci in Rusi.

V Brookwoodovem učilišču niso dijali le različnih narodnosti, ampak posebna znamenitost učilišča je njena demokratična uprava. Samo oni, ki žive v učilišču, imajo tudi glas v upravi. Občinski svet se snide enkrat v mesecu in vsak stanovnik v učilišču ima glas in besedo. Poleg občinskega sveta sestoji uprava še iz dveh svetov. V delavskem svetu so John Fitzpatrick, predsednik Delavske federacije v Chicagu, John Brophy, predsednik drugega distrikta rudarske organizacije, Rose Schneiderman, zastopnica stro-

kovno organiziranih delavcev, Abraham Lefkowitz, član učiteljske unije, Charles Kutz, predsednik strojniške organizacije, sekcija železniških strojnikov v Pennsylvaniji in James Maurer, predsednik Državne delavske federacije v Pennsylvaniji.

Odbor za poduk tvorijo profesor Walton Hamilton, predstojnik ekonomskega departamenta na Amherstovem učilišču, profesor Joseph H. Willis z Whartonove šole na pennsylvanski univerzi, predstojnik upravnega departamenta, in profesor William F. Ogburn, ki predava sociologijo na kolumbijski univerzi. Ta odpora nimata glasa v faktilni kontroli šole.

Brookwoodovo učilišče se nahaja 41 milj proč od New Yorka v Westchesterških hribih. Vse delo kot kuhanje, umivanje posode, popravljanje cest in podolja, oranje in druga poljaka dela opravljajo dijaki. Oskrbovati morajo živino, sekati drva itd. Delo je razdeljeno med študente in študentke. Izjeme ni nobene. Pri delu se vrstijo, tako da končno preiskusi vsak dijak vsa dela.

To je demokratično. Kajti kdor hoče biti učitelj za bodočo družbo, se mora pred vsem navaditi, da ročno delo ne ponižuje nikogar, ampak ga še poplemenjuje. Kdor se sramuje dela, ne more postati pravi delavski učitelj. Tako se uče dijaki praktično v šoli, da je ročno delo potrebno za obstoj človeške družbe.

Regularne študije trajajo dve leti. Prvo leto se uče dijaki zgodovino, literaturo, kompozicijo, likodo, ki jo prinaša otroško delo, varke brezposelnosti, knjigovodstvo, bančno poslovanje, govorništvo in industrijsko kontrolo. V drugem letu se nadaljuje nekaj predmetov iz prvega leta. Posebni učni tečajji so o socialni psihologiji, delavski taktiki, statistiki in častikarstvu.

Na šoli fakultete je A. J. Meste, ki je dokončal študije na Hopovem učilišču v Michiganu. On podučuje zgodovino. Seveda ne predava zgodovine po starem konceptu, po katerem se slava generala, vojskovodje in kralji in cesarji kot zaslužni maže, ampak predava o materialističnega vidika. Tjogan Bennett, ki je dokončal pravne študije na yaleški univerzi, predava o delavskih organizacijah in zgodovino o unionizmu. E. L. Oliver, ki je dokončal svoje študije na minnesotški univerzi in je podučeval preje na Whartonovi šoli na pennsylvanski univerzi, statističar zveznega obrtnega sveta, predava o socialnih problemih, statistiki in govorništvu.

Angleščino podučava Sarah N. Clegborn.

Brookwoodovo učilišče postane nekega dne glasovito, kajti vzgojilo bo delavske učitelje, ki pojdejo med delavstvo, da ga uče in zaposlobo za boj, ki se bi je za oprostitev delavstva iz spon privatnega lastništva.

Velikega pomena je tudi demokratična uprava tega učilišča, ker se dijaki uče praktično, kaj ta beseda pravzaprav pomeni in kakšne morajo biti razmere v človeški družbi, da se smejo imenovati demokratične.

Delavstvo je pričelo že spoznavati pomen tega učilišča za delavsko prihodnost. Od raznih delavskih strokovnih organizacij prihajajo obljube, da bodo finančno podpirale učilišče, da se iz malaga deteta razvije v orjaka, v katerem bo vsako leto študiralo par tisoč dijakov, bodoči organizatorji, buditelji in učitelji delavstva.

Prvi izseljeniki v Ameriko in ustanovitelji Ameriške republike so dospeli v Ameriko, ko je bila še velika in prostrana divjina, prvotni prebivalci so pa bili Indijanci. Naseliti se takrat ni bilo lažje, ampak je bilo veliko delo, katerega malo ljudi razume. In zakaj so takratni izseljeniki pustili Anglijo in se podali v tuj in neznani svet? Ljubili so svobodo vesti in za to ljubeno so bili pripravljeni doprinesti žrtve.

Ti izseljeniki so se počutili v starem kraju srečni, dokler kralj James ni prišel preganjati vse, ki niso tako molili Boga, kot je ukazovala državna cerkev. Priganjati so pričeli drugoverce. Priganjanje je bilo kruto. Može, če ne in otroke so metali v ječe, pretepali in mučili na druge načine. Ti priganjanci so se najprevo izselili v letih 1607 in 1608 na Holandsko. Toda kmalu so pronašli, da je tam boj obstanek tako hud, da ga ne zmoroje. Odločili so se za Ameriko. To potovanje semintje je povzročilo, da so ti izseljeniki dobili ime romarji. To omenja tudi pesem "Amerika", da je Amerika dežela romarskega ponosa.

Romarji so se odpeljali s Holandskega pletja 1620. Na Anglijskem so bili zadržani do 4. sept. Ladiji, na kateri so se propeljali, je bilo ime "Mayflower". Bila je mala jadrenica. Devet tednov so romarji prebili na morju in valovi se metalo malo ladijo semintje. Končno so se iskrali pri rti Codu. Bilo je 21. decembra 1620, in mrz je bil, da je pokalo pod nogami. Pred sabo so videli neizmerne šume, pokrite s snegom in ivjem, skoraj katere je brila mrzla burja, ki je vhadala skozi obleke do kože. Le vrli in pogumni možje so lahko prenesli tako trpljenje in o romarjih se lahko reče, da med njimi ni bilo strahopetcev in bojazljivcev, kajti v njih je gorel plamen hrepenenja po svobodi. Prišli so graditi svoje domove, v katerih so se odločili preživeti svoje dni življenja.

Prvo leto v Ameriki so preživeli pri trdem delu. Ugrožale so jih bolezni, glad in druge nevarnosti. Vse to so prenesli, kajti človek, ki res ljubi svobodo, je pripravljen doprinesti zanjo največje žrtve. Vokalni kamen njih nove domovine je bil postavljen in vedeli so, da tukaj prežive v svobodi svoje življenske dneve. Mnogo njih je v tem boju za obstanek podleglo. Kljub temu pa niso bile njih žrtve in trdo delo zastoj. Prišla je jesen. Pobrali so pridelke s polja in mogoče jim je bil privikrat praznovati svojo zmago nad divjino.

Tako je nastal praznik Zahvalnega dneva in prvo praznovanje je bila velika in izredna slavnost. Povabili so celo Indijance, da se udeležijo te slavnosti, kajti oni so pomagali skozi prvo zimo izseljenikom. Prodajali so jim kožuvin in koruzo. Ti Indijanci so bili veliki prijatelji belopoltnega človeka. Za slavnost so prinesli Indijanci pet arn, poleg so pa še zabavali izseljenike z indijanskimi igrami.

Leta 1623 so priredili zopet tak slavnostni dan in od tega dne se je praznovanje Zahvalni dan vsako leto zadnji četrtek v novembru. Postal je narodni praznik in se praznuje v vseh državah Unije.

To je na kratko povedana zgodovina Zahvalnega dne. Proslavlja se delo onih, ki so se naselili pred nami v Ameriki in so bili pripravljeni doprinesti največje žrtve za svobodo.

drugod. Zdjaj je star 31 let in je oženjen.

Wagnerjeve opere, katerih ni bilo slišati že pet let v Chicagu, so spet oživile. Jutri četrtek) pojejo "Tannhauser". V petek je operno gledališče zaprto. V soboto popoldne je na programu "Carmen", zvečer pa "Madame Butterfly".

Plebscit na Burkhem.

Dunaj, 22. nov. — Privrave za plebscit v sporni deželici Burški, ki leži med Avstrijo in Ograko, so v polnem tiru. Ograke četno izpraznilo plebscitno ozemlje, izvezli južnega konca, kjer nevedne ogrske tolpe še vedno ovi-
rajo Avstrijce priokupaciji dežele.

Vprašanje ni, kdaj se "razoroževalci" v Washingtonu zedinijo glede na skrajšanje bojnih mornaric, temveč vprašanje je: kdaj se skregajo in si pokajo fige? — Briand je že pobral šila in kopita.

Ej, Briand je ljaki! Njemu je vseeno, kaj se zgodi z velikimi bojnimi ladjami. Francija jih ne potrebuje. Francoski imperialisti se zadovoljeje z veliko armado, po-barvano s črnilni plemenom, na suhem in podmernicami na morju. Zdjaj se sklenili, da jih zgrade zaenkrat samo 60! Tako se razorožajo!

Vsi so zadovoljni!

Ključni delavci v Chicagu so si "sami znižali" mezdo za deset odstotkov in zdaj so silno zadovoljni!

Nekaj milijonov delavcev si je "prostovoljno znižalo" jedilne obroke in strahno so zadovoljni! Volitve v New Yorku so izvolili "po lastni volji" Hyland županom in grozno so zadovoljni!

Včasih se da kak človek pregovoriti, da postane "žec-ov-di-pis" in tedaj se navedno zgodi, da go-tova "inteligencija" kar nori za-dovoljnost! (Na srednjem in bolj zapadnem zapadu je "žec-ov-di-pisovka" vsa tako obkurna, da da ljudi okrog po cestah in berati: Vzemite me, oh, vzemite me! — in vzmaje jo kdo, ki ni za no-be-no drugo rabo, in sicer brez vsa-koga kuma.)

Naš glavni pater tiska svoje ro-ženčrabcankirsko glasilo "tri-krat v tednu", pa je neznosno za-dovoljen!

Papež moli za uspeh washing-tonake farse in "razoroževalci" so kajpada zadovoljni, ker vedo, da to ni na škodo!

Jugoslavija je poklicana pred sodni stol lige narodov in se drži na smeh. Zakaj ne? Velchajduki vendar ne bodo obsojali malih hajdučkov. Koncem konca so vsi zadovoljni!

Čikaški bankir, ki je skrahiral deset bank in ki je bil obsojen na tri leta ječe, je bil pomiloščen po enajst mesecih zapora.

Nov dokaz, da je človek, ki go-vori resnico, vedji gločine kakor pa tisti, ki krade. Kdor ne verja-me, naj vpraša Debaa.

Do zdaj še nismo doživeli, da bi kak sodnik izdal "indžunkšen" zoper organizacijo kapitalistov.

(Mogoče zdaj stori to kak de-mokratičen "žec-ov-di-pis", po-sebno tak, ki je svojočasto mislil, da je socialist.)

Plitveži v Jolietu in drugod, ki so svojočasto nazivali Debaa "špi-jona", ne bi smeli prezreti skrom-ne vesti v dnevnem časopisu, da je med tistimi, ki so podpisali naj-novejšo peticijo za osvoboditev Debaa in drugih političnih jetni-kov, tudi rev. dr. John Ryan s katoliške univerze v Washingto-nu. In Ryan izjavlja v peticiji z drugimi vred, da je Debaa mož najboljega značaja, kateremu ni nihče dokazal, da bi bil kdaj v najmanjših stikih s sovražnikom ob času vojne.

Ali bodo plitveži rekli, da tudi rev. Ryan laže?

"Jugoslavlani okupirali 147 mest v Albaniji." — Mogoče, ako je vsaka albanska kuja že mesto.

Delavci, katerim poje po plehih palica sodnijskih prepovedi in obsednega stanja, zdaj že vedo, kdo je zmagal pri volitvah pred enim letom. Zavest prihaja zelo počasi, toda prihaja.

Nekateri ljudje imajo svoja milijenja kakor imena — po očetu.

Talent se najbolj izplača, ako je v službi profitolovcev, ampak tak talent je prodan.

V neki newyorški cerkvi se je zadnji teden odigrals dobra dra-ma. Pred oltarjem sta stala ženin in nevesta. Štirje duhovni so vršili ceremonije. Tedaj je pa neko dekle zavpilo s bližnjega sedeža: Stojte! Ženin je oče mojega otroka...

Stavimo šop rdečih vrtnic, da je dotični ženin velik nasprotnik socializma. Zakaj? Zato ker v so-cializmu je svobodna ljubezen!

K. T. B.

Čikaška opera.

Tino Patiera, hrvaški tenorist, je žel nove lavorike v operi "Aida", ki se je pela zadnje so-boto popoldne in v kateri imel ulogo Radamesa. Nepristranska kritika mu je dala v nedeljskih in ponedeljkovih listih globok po-klon, ki ga kot umetnik naravno zasluži. Kritičarji celo pravijo, da je pel v "Aidi" boljše kakor v "Tosci", prejšnji tork; resnica je, da je pel in igral izvrstno pri obeh nastopih. Njegov edini na-stop ta teden je bil v tork v operi "La Boheme", v kateri je ponov-

no pokazal, da je kos svoji umet-niški nalogi.

Kolikor nam je znano, odide Patiera po Novem letu v New York, od tem pa v San Francisco. Angažiran je v dvajsetih presta-vah v Ameriki in pel bo največ v Verdijevih in Puccinjevih ope-rah, kot so "Tosca", "Aida", "Carmen" itd. Patiera je kmet-skih staršev sin iz Čavtata blizu Dubrovnika v Dalmaciji. V Du-brovniku je dovršil gimnazijo in na vseučilišču v Zagrebu in Pragi je študiral pravo. Toda ni ga ve-selila ta poklica. Rajši se je posvetil petju. Kot operni pevec je prvič nastopil leta 1915. v Draždanih in potem je pel v dvornih operah na Dunaju, v Pragi, Budapešti in

Chicago, Ill.

OFICIJELNA NAZNAJLA S. N. P. J.

ZA OBRAMBO KOČEVARJEVIH TOVARIŠEV MORELSTI IN GIOCOMOZI SO POSLALI SLEDJO:

Darov. dr. Zaved. Slovenke, št. 324, SNPJ, v Bear Creek, Mont. \$ 3.00	
Poslala Agnes Stermetz.	
Darovalo dr. Dobri Bratje št. 38 SNPJ v Bridgeport, O. 8.55	
Poslal Frank Wotcho.	
Darovalo dr. Slov. Premogar št. 366 SNPJ v Thorpe, W. Va. 10.00	
Poslal John Gallun.	
Darovalo dr. Dobri Bratje št. 88 SNPJ v Moon Run 5.00	
Poslal Mike Jerala.	
Darovalo dr. Karl Marx št. 225 SNPJ v Edison, Kan. 5.00	
Poslal Matt Paver.	
Darovalo dr. Ljubezen Bratje št. 340 SNPJ v Wyano, Pa. 5.00	
Poslal Matt Drap.	
Darovalo dr. Orel št. 109 SNPJ v Naniamo, B. C., Canada 10.00	
Poslal L. N. Vukmanovich.	
Darovalo dr. Glas Naroda št. 89 SNPJ v Midway, Pa. 10.00	
Poslal John Pirc.	

Skupaj \$56.55
 Vincent Cankar, predsednik S. N. P. J.

IZ UPRAVA GLAVNEGA TAJNIKA.

Društvenim tajnikom se naznaja, da bomo v kratkem razposlali vsem društvom mesečna poročila obeh oddelkov za leto 1922, pisalni papir in kuverte, dve kopiji (brošuri) zapisnika združitvene konvencije. Zgoraj navedene stvari ni treba naročiti, ker vsako društvo ho prejele vse to, ne da bi mu bilo treba kaj pisati. Znakov še nimamo v zalogi in kakor hitro jih dobimo iz tovarne, bomo že poročali o tem.

Tajnikom SNPJ in SDPJ ni potreba pošiljati starih certifikatov glav. uradu. Tajniki naj obdržijo certifikate v društvenem arhivu toliko časa, dokler ne dobe od nas pojasnila, kaj naj stori s njimi.

Matthew J. Turk, gl. tajnik.

RAČUN MED DRUŠTVI IN JEDNOTO

meseca oktobra 1921.

Štev. društva	Vplačila	Isplačila
1	247.14	53.50
2	342.69	257.00
3	186.55	190.00
4	195.87	118.00
5	1197.75	174.00
6	254.88	172.50
7	136.90	15.00
8	139.25	124.50
9	241.85	287.00
10	338.87	300.00
11	121.18	7.00
12	188.34	188.00
13	194.86	24.50
14	514.11	125.00
15	694.95	683.00
16	231.75	119.00
17	194.84	43.00
18	469.07	829.00
19	387.96	1126.50
20	397.53	122.00
21	31.05	13.00
22	187.67	213.00
23	166.79	263.00
24	36.78	37.00
25	232.95	150.00
26	96.47	60.00
27	50.88	19.00
28	145.79	264.00
29	166.41	41.00
30	339.96	300.00
31	60.48	18.00
32	130.87	322.50
33	166.79	263.00
34	36.78	37.00
35	232.95	150.00
36	96.47	60.00
37	50.88	19.00
38	145.79	264.00
39	166.41	41.00
40	339.96	300.00
41	60.48	18.00
42	130.87	322.50
43	166.79	263.00
44	36.78	37.00
45	232.95	150.00
46	96.47	60.00
47	50.88	19.00
48	145.79	264.00
49	166.41	41.00
50	339.96	300.00
51	60.48	18.00
52	130.87	322.50
53	166.79	263.00
54	36.78	37.00
55	232.95	150.00
56	96.47	60.00
57	50.88	19.00
58	145.79	264.00
59	166.41	41.00
60	339.96	300.00
61	60.48	18.00
62	130.87	322.50
63	166.79	263.00
64	36.78	37.00
65	232.95	150.00
66	96.47	60.00
67	50.88	19.00
68	145.79	264.00
69	166.41	41.00
70	339.96	300.00
71	60.48	18.00
72	130.87	322.50
73	166.79	263.00
74	36.78	37.00
75	232.95	150.00
76	96.47	60.00
77	50.88	19.00
78	145.79	264.00
79	166.41	41.00
80	339.96	300.00
81	60.48	18.00
82	130.87	322.50
83	166.79	263.00
84	36.78	37.00
85	232.95	150.00
86	96.47	60.00
87	50.88	19.00
88	145.79	264.00
89	166.41	41.00
90	339.96	300.00
91	60.48	18.00
92	130.87	322.50
93	166.79	263.00
94	36.78	37.00
95	232.95	150.00
96	96.47	60.00
97	50.88	19.00
98	145.79	264.00
99	166.41	41.00
100	339.96	300.00
101	60.48	18.00
102	130.87	322.50
103	166.79	263.00
104	36.78	37.00
105	232.95	150.00
106	96.47	60.00
107	50.88	19.00
108	145.79	264.00
109	166.41	41.00
110	339.96	300.00
111	60.48	18.00
112	130.87	322.50
113	166.79	263.00
114	36.78	37.00
115	232.95	150.00
116	96.47	60.00
117	50.88	19.00
118	145.79	264.00
119	166.41	41.00
120	339.96	300.00
121	60.48	18.00
122	130.87	322.50
123	166.79	263.00
124	36.78	37.00
125	232.95	150.00
126	96.47	60.00
127	50.88	19.00
128	145.79	264.00
129	166.41	41.00
130	339.96	300.00
131	60.48	18.00
132	130.87	322.50
133	166.79	263.00
134	36.78	37.00
135	232.95	150.00
136	96.47	60.00
137	50.88	19.00
138	145.79	264.00
139	166.41	41.00
140	339.96	300.00
141	60.48	18.00
142	130.87	322.50
143	166.79	263.00
144	36.78	37.00
145	232.95	150.00
146	96.47	60.00
147	50.88	19.00
148	145.79	264.00
149	166.41	41.00
150	339.96	300.00
151	60.48	18.00
152	130.87	322.50
153	166.79	263.00
154	36.78	37.00
155	232.95	150.00
156	96.47	60.00
157	50.88	19.00
158	145.79	264.00
159	166.41	41.00
160	339.96	300.00
161	60.48	18.00
162	130.87	322.50
163	166.79	263.00
164	36.78	37.00
165	232.95	150.00
166	96.47	60.00
167	50.88	19.00
168	145.79	264.00
169	166.41	41.00
170	339.96	300.00
171	60.48	18.00
172	130.87	322.50
173	166.79	263.00
174	36.78	37.00
175	232.95	150.00
176	96.47	60.00
177	50.88	19.00
178	145.79	264.00
179	166.41	41.00
180	339.96	300.00
181	60.48	18.00
182	130.87	322.50
183	166.79	263.00
184	36.78	37.00
185	232.95	150.00
186	96.47	60.00
187	50.88	19.00
188	145.79	264.00
189	166.41	41.00
190	339.96	300.00
191	60.48	18.00
192	130.87	322.50
193	166.79	263.00
194	36.78	37.00
195	232.95	150.00
196	96.47	60.00
197	50.88	19.00
198	145.79	264.00
199	166.41	41.00
200	339.96	300.00

Štev. društva	Vplačila	Isplačila
201	60.48	18.00
202	130.87	322.50
203	166.79	263.00
204	36.78	37.00
205	232.95	150.00
206	96.47	60.00
207	50.88	19.00
208	145.79	264.00
209	166.41	41.00
210	339.96	300.00
211	60.48	18.00
212	130.87	322.50
213	166.79	263.00
214	36.78	37.00
215	232.95	150.00
216	96.47	60.00
217	50.88	19.00
218	145.79	264.00
219	166.41	41.00
220	339.96	300.00
221	60.48	18.00
222	130.87	322.50
223	166.79	263.00
224	36.78	37.00
225	232.95	150.00
226	96.47	60.00
227	50.88	19.00
228	145.79	264.00
229	166.41	41.00
230	339.96	300.00
231	60.48	18.00
232	130.87	322.50
233	166.79	263.00
234	36.78	37.00
235	232.95	150.00
236	96.47	60.00
237	50.88	19.00
238	145.79	264.00
239	166.41	41.00
240	339.96	300.00
241	60.48	18.00
242	130.87	322.50
243	166.79	263.00
244	36.78	37.00
245	232.95	150.00
246	96.47	60.00
247	50.88	19.00
248	145.79	264.00
249	166.41	41.00
250	339.96	300.00
251	60.48	18.00
252	130.87	322.50
253	166.79	263.00
254	36.78	37.00
255	232.95	150.00
256	96.47	60.00
257	50.88	19.00
258	145.79	264.00
259	166.41	41.00
260	339.96	300.00
261	60.48	18.00
262	130.87	322.50
263	166.79	263.00
264	36.78	37.00
265	232.95	150.00
266	96.47	60.00
267	50.88	19.00
268	145.79	264.00
269	166.41	41.00
270	339.96	300.00
271	60.48	18.00
272	130.87	322.50
273	166.79	263.00
274	36.78	37.00
275	232.95	150.00
276	96.47	60.00
277	50.88	19.00
278	145.79	264.00
279	166.41	41.00
280	339.96	300.00
281	60.48	18.00
282	130.87	322.50
283	166.79	263.00
284	36.78	37.00
285	232.95	150.00
286	96.47	60.00
287	50.88	19.00
288	145.79	264.00
289	166.41	41.00
290	339.96	300.00
291	60.48	18.00
292	130.87	322.50
293	166.79	263.00
294	36.78	37.00
295	232.95	150.00
296	96.47	60.00
297	50.88	19.00
298	145.79	264.00
299	166.41	41.00
300	339.96	300.00
301	60.48	18.00
302	130.87	322.50
303	166.79	263.00
304	36.78	37.00
305	232.95	150.00
306	96.47	60.00
307	50.88	19.00
308	145.79	264.00
309	166.41	41.00
310	339.96	300.00
311	60.48	18.00
312	130.87	322.50
313	166.79	263.00
314	36.78	37.00
315	232.95	150.00
316	96.47	60.00
317	50.88	19.00
318	145.79	264.00
319	166.41	41.00
320	339.96	300.00
321	60.48	18.00
322	130.87	322.50
323	166.79	263.00
324	36.78	37.00
325	232.95	150.00
326	96.47	60.00
327	50.88	19.00

